

[Alvilda Larsen.]

problemer på boligbyggeriets områder. Lovgivningen har på en række punkter overhovedet ikke været vidtgående nok. Vi har ved tidligere behandlinger af boligstøtte-loven stillet en række ændringsforslag, bl. a. i 1946, da vi sidst havde loven til behandling, en række forslag, som nu er optaget i den højtærede boligministers lovforslag.

Jeg vil ikke her indlede en diskussion om paterniteten til og ansvaret for denne lovgivning. Det har vi jo tidligere diskuteret, når talen var om lejelov og love på boligbyggeriets område, men jeg vil dog henvise til, at de ændringsforslag, som den højtærede minister kommer med nu, blev stillet af os som ændringsforslag til lovforslaget i 1946, og havde man gennemført disse vore forslag dengang, så havde man i virkeligheden opnået det, som er hensigten med lovforslaget: at forhindre den uheldige udvikling, som har fundet sted siden 1946. Men kommunisternes ændringsforslag blev dengang fejlet af bordet med det resultat, at loven med de ændringer, der gennemførtes i 1946, ikke var tilstrækkelig til at forhindre den uheldige udvikling.

Jeg tillader mig herved at henvise til de ønsker og ændringsforslag, som mit parti kom frem med netop i 1946. Vi mener stadig, at det ville have været rimeligt, om man i 1946 havde taget hensyn til vore ændringsforslag, så havde situationen i dag set noget anderledes ud, end den gør. Men det går jo ofte sådan — det gælder ikke blot forslag på boligbyggeriets område, det gælder også i almindelighed —, at 1, 2 eller 3 år efter at vi har fremsat vore forslag, kommer man til den erkendelse, at de er rigtige.

Jeg vil således henvise til, at vi i 1946 under behandlingen af denne lovgivning påviste, at man med de ændringer, lovforslaget undergik, ikke ville opnå det, som var meget væsentligt, nemlig en lettelse i boligsituationen. Vi pegede på, at man trods ændringerne i en række år fremover ville stå overfor meget vanskelige opgaver med hensyn til at skaffe tilstrækkeligt med boliger, og derfor pegede vi på de muligheder, der dengang var for at lette bolignøden — men de vandt som sagt ikke gehør. I dag er det stadigvæk en kendsgerning, at der, trods stigningen i antallet af lejligheder, der er under opførelse, findes en uhyggelig bolignød, en bolignød, som daglig medfører menneskelige tragedier. Fra alle sider i vort samfund — fra boligsagkyndige, fra boliginteresserede, fra læger, fra kulturpersonligheder, fra ungdomsledere og fra mange

andre sider — peges der i radioforedrag og aviskronikker stadig på bolignøden som det problem, der er det vigtigste af alle at få løst. Jeg føler derfor trang til at sige, at der er et absolut modsætningsforhold mellem den optimisme, som den højtærede boligminister for nylig lagde for dagen i radioens spørgetime, idet ministeren gav udtryk for, at boligsituationen ville bedres meget betydeligt i den kommende tid, at bolignøden snart ville være afskaffet, og den statistik, der foreligger f. eks. over kommunernes antal af personer og familier under kommunal boligforsorg, under husvildeforsorg. Her viser statistikken nemlig en stigning, og det harmonerer jo ikke rigtig med den opfattelse, at vi skulle have opnået en betydelig lettelse i bolignøden.

Sandheden er da også den, at huslejen i nybyggeriet er så høj, at almindelige mennesker ikke er i stand til at betale den, og der er intet som helst i udviklingen, der tyder på, at vi i den nærmeste fremtid vil kunne få nogen ændring på det punkt — tværtimod; kronenedskæringen, arbejdsløsheden, stigningerne i leveomkostningerne, hele den økonomiske udvikling, som vi er midt i, og som vælter flere og flere byrder over på de arbejdende i vort samfund, vil medføre, at stadig færre folk vil være i stand til at bo i de lejligheder, der er opført under og efter krigen.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at pege på, at ikke mindst kronenedskæringen absolut ikke vil fremme en nedadgående tendens i boligomkostningerne. Tværtimod er der vel al sandsynlighed for, at kronenedskæringen vil medføre prisstigninger; jeg kan således ikke tænke mig andet, end at f. eks. prisen på tømmer vil gå i vejret.

Sådan er forholdene, og derfor er de forbedringer af byggestøttelovgivningen, som nu foreslås, efter vor mening slet ikke tilstrækkelige. Disse forslag var af større betydning i 1946 end de er i dag, fordi der — det vil jeg gerne understrege — netop i årene 1946—49 er sket den uheldige udvikling, som man ville forhindre i 1946. Disse forbedringer, som jeg naturligvis kan tilslutte mig, er altså ikke tilstrækkelige i dag. Jeg tror derfor, det vil være nødvendigt, at man allerede i dag tager stilling til bl. a. de tanker, som mit parti har fremsat ved en tidligere lejlighed her i tinget, idet vi i sidste rigsdagssamling fremsatte et lovforslag, som, hvis det var blevet vedtaget, ville have betydet en virkelig billiggørelse af byggeriet. Det nævnte forslag kom imidlertid slet ikke til forhandling i dette høje ting, og jeg vil derfor benytte lejligheden til